

Nr 159

Av herrar **Elmwall** och **Svensson** i Vä, om visst undantag från bestämmelserna angående yrkesmässig automobiltrafik.

Ett karakteristiskt drag inom svenskt näringsliv är skogs- och jordbruksnäringarnas intima samhörighet. Denna samhörighet har gett upphov till den speciella företagstyp med kombinationen jordbruk—skogsbruk, som ur företagsekonomisk synpunkt visat sig medföra avgjorda fördelar. Dessa fördelar är dock inte enbart av företagsekonomisk natur, eftersom samspillet mellan näringarna i form av ett gemensamt utnyttjande av produktionsmedel och arbetskraft inte begränsas av enskilda företags ram. Den mekaniseringsgrad jordbruket nu nått förutsätter i långt högre grad än tidigare att speciellt traktorerna kan finna användning även utanför jordbruket. Sedan gammalt har jordbrukets dragare även svarat för en väsentlig del av transporter inom skogsbruket. Till följd av övergången från hästar till traktorer inom jordbruket har emellertid en förändring skett härvidlag.

Närmast före andra världskriget kunde antalet hästar beräknas till över 600 000. Nu torde motsvarande antal vara obetydligt över 200 000. År 1948 fanns det 37 800 traktorer och dragbilar här i landet medan antalet nu är uppe i närmare 160 000. Dessa tal speglar en närmast explosionsartad mekanisering av svenskt lantbruk. Enligt gällande förordning kräver emellertid transporter av legonatur med traktor eller s. k. dragbilar tillstånd till yrkesmässig trafik, oberoende av om transporten äger rum på enskild eller allmän väg. Länsstyrelserna har av allt att döma med rätt stor restriktivitet behandlat ansökningar om dylika trafiktillstånd. Inte heller synes beviljandet av särskilda, tillfälliga trafiktillstånd för skogskörslor fylla anspråken på möjligheter till ett rationellt utnyttjande av jordbrukets traktorer för transporter inom skogsbruket.

Det är i hög grad otillfredsställande att det stora och dyrbara traktorbeståndet inom lantbruket inte på ett smidigare sätt än för närvarande kan bättre utnyttjas. För många brukare av mindre gårdar är uppenbart en traktor en investering av en storleksordning, som förutsätter en betydande användning utanför den egna eller arrenderade gården för att över huvud taget vara försvarbar ur privatekonomisk synpunkt. Traditionellt har körslor med häst varit en betydelsefull inkomstkälla för en stor del av jordbrukarkarkären. Det måste anses orimligt att samma kategori med mekaniseringen

av lantbruket skall avstängas från inkomstmöjligheter, som tidigare kommit den till del.

Den begränsning av användningen av jordbrukets traktorer, som gällande förordning innebär, medför följaktligen betydande privatekonomiska nackdelar för en stor och talrik företagargrupp och dessutom en misshushållning med kapital och arbetskraft, som nationalekonomiskt måste anses oförsvarlig.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t begära sådan ändring av förordningen angående yrkesmässig automobiltrafik, att från tillämpningen av bestämmelserna om yrkesmässig trafik undantages transporter inom skogsbruket som av jordbrukare eller maskinhållare mot ersättning utföres med jordbrukstraktorer eller dragbilar.

Stockholm den 25 januari 1960

Emil Elmwall

Gustaf Svensson

i Vä